

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 15.12.2003
KOM(2003) 783 endelig

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om undertegnelse af Haagerkonventionen om, hvilken lov der skal anvendes på visse rettigheder over værdipapirer, der opbevares af en mellemmand

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

1. Langt størstedelen af værdipapirerne på finansmarkederne opbevares nu i form af elektroniske registreringer på værdipapirkonti hos depotbanker, depositarer eller afviklingssystemer som udtryk for ejendomsretten til de pågældende værdipapirer eller retten til deres udlevering eller overdragelse. Dette har givet anledning til en række vanskeligheder i anvendelsen af det traditionelle lovvalgsprincip, hvorefter de ejendomsretlige aspekter af dispositioner over formuegenstande reguleres af lovgivningen på det sted, hvor den pågældende formuegenstand befinder sig på det pågældende tidspunkt (*lex situs* eller *lex rei sitae*), idet det for elektronisk lagrede værdipapirer ofte er svært at fastslå, hvor de befinder sig. Det skaber usikkerhed med hensyn til, hvilken lov f.eks. sikkerhedsstillere og sikkerhedshavere skal overholde i forbindelse stiftelse af rettigheder i form af sikkerhed og i forbindelse med sikringsakten. Vanskelighederne er særlig udprægede, når værdipapirerne besiddes gennem en kæde af mellemmand i forskellige lande.

Haagerværdipapirkonventionen

2. For at vedtage en verdensomspændende ensartet metode til at mindske ovennævnte retsusikkerhed ved grænseoverskridende transaktioner påbegyndte Haagerkonferencen, der er en verdensomspændende mellemstatslig organisation, som arbejder på at skabe ensartede internationalprivatretelelige regler, i maj 2000 arbejdet med en fremtidig konvention om, hvilken lov der skal anvendes på ejendomsrettigheder over værdipapirer, der besiddes indirekte. I efteråret 2000 nedsatte Haagerkonferencen en arbejdsgruppe bestående af eksperter fra Haagerkonferencens medlemsstater, organisationer specialiseret i dette område og andre internationale organisationer, navnlig UNCITRAL og UNIDROIT. Arbejdsgruppen mødtes i januar 2001 og i januar 2002. Kommissionen deltog i arbejdsgruppen som observatør og forhandlede i sidste fase konventionen på vegne af Fællesskabet (se punkt 14).
3. Den endelige tekst til Haagerkonventionen om, "hvilken lov der skal anvendes på visse rettigheder over værdipapirer, der opbevares af en mellemmand", i det følgende benævnt Haagerværdipapirkonventionen, blev vedtaget den 13. december 2002 ved afslutningen af Haagerkonferencens 19. samling. Samtlige medlemsstater og syv tiltrædende stater bekræftede med deres undertegnelse, at konventionens tekst var resultatet af forhandlingerne. I alt undertegnede 53 stater, der er medlemmer af Haagerkonferencen, slutakten, herunder USA, Japan, Australien, Brasilien, Argentina og Den Russiske Føderation. Da Kommissionen ikke er medlem af Haagerkonferencen, undertegnede den ikke slutakten.
4. Haagerkonventionen er en multilateral traktat. Den underliggende juridiske metode er baseret på det lovvalg, der er foretaget af mellemmanden og dennes klient, hvilket er en variant af PRIMA-princippet (*Place of the Relevant Intermediary Approach*). Konventionen fastslår, at den lov, der skal anvendes, er den lov, der er nævnt i kontoaftalen med den relevante mellemmand, dog understøttet af en "realitetstest", der skal sikre, at mellemmanden rent faktisk fører værdipapirforretninger i denne jurisdiktion, også selv om det ikke nødvendigvis er tilfældet med den pågældende konto.

Begrundelse for gennemførelsen af Haagerværdipapirkonventionen

5. Medlemsstaterne erklærede ved undertegnelsen af slutakten den 13. december 2002, at de støttede konventionens fremgangsmåde, og dermed også, at de var villige til om nødvendigt at acceptere en tilpasning af EU-retten. Denne holdning blev enstemmigt bekræftet på Coreper-mødet den 11. december 2002.
6. En række gældende direktiver indeholder tillige bestemmelser, der bruges til at fastslå, hvilken lov der skal anvendes for en værdipapirkonto. Den metode, der er anvendt i direktiverne, går ud på, at kontoen reguleres af lovgivningen i det land, *hvor kontoen befinder sig*. Der er således en konflikt mellem konventionens metode og gældende fællesskabsret.
7. Ifølge artikel 18 i Haagerværdipapirkonventionen kan en organisation for regional økonomisk integration, der består af suveræne stater, og som har kompetence til at træffe afgørelse om bestemte emner omfattet af konventionen, ligeledes (på linje med stater, der er medlemmer af Haagerkonferencen, og andre kontraherende stater) undertegne, acceptere, godkende eller tiltræde konventionen. Organisationen for regional økonomisk integration har i så fald samme rettigheder og forpligtelser som en kontraherende stat, i det omfang den pågældende organisation har kompetence på de områder, der reguleres af konventionen. Den Europæiske Union er at betragte som en organisation for regional økonomisk integration som omhandlet i artikel 18 i Haagerværdipapirkonventionen.
8. Kommissionen finder, at gennemførelsen af Haagerværdipapirkonventionen i et vist omfang vil bidrage til friere kapitalbevægelser i det indre marked og på verdensplan ved at fjerne usikkerheden med hensyn til lovvalg og dermed vil muliggøre mere handel med værdipapirer mellem medlemsstaterne og på de internationale kapitalmarkeder.
9. Forhandlingerne i Haag med henblik på den nye konvention og forhandlingerne i Bruxelles vedrørende et forslag til direktiv om finansiel sikkerhedsstillelse (2002/47/EF) forløb det meste af tiden parallelt, således at førstnævnte gav input til sidstnævnte, som det fremgår af den fælles erklæring fra Rådet og Kommissionen i referatet fra mødet i Rådet den 5. marts 2002, hvor den fælles holdning vedrørende direktivet om finansiel sikkerhedsstillelse blev vedtaget.
10. Da direktivet om finansiel sikkerhedsstillelse er en af de foranstaltninger, der er omhandlet i handlingsplanen for finansielle tjenester¹, kan gennemførelsen af Haagerværdipapirkonventionen også ses som en foranstaltning til gennemførelse af målene i den pågældende handlingsplan, og indgåelsen af konventionen (undertegnelse og ratifikation) kan også anses for at være underlagt samme tidsramme.
11. På møderne med medlemsstaterne den 19. maj 2003 og den 8. juli 2003 om gennemførelsen af Haagerkonventionen var der enighed om, at konventionen skulle undertegnes og ratificeres hurtigt.
12. G-30-gruppen har opfordret til ratifikation af Haagerkonventionen ("Global Clearing and Settlement – A Plan of Action", Group of Thirty, udsendt den 23. januar 2003).

¹ KOM(1999) 232 endelig udg. af 11.5.1999.

Specielt hedder det i *henstilling nr. 15* med hensyn til *lovvalgsregler*: "*Finanstilsynene og lovgiverne bør sikre, at Haagerkonventionen om, hvilken lov der skal anvendes på visse rettigheder over værdipapirer, der opbevares af en mellemmand, som blev vedtaget den 13. december 2002, hurtigst muligt undertegnes og ratificeres af deres respektive nationer. Når Haagerkonventionen er ratificeret af alle de relevante nationer, vil den sikre, at der i en international sammenhæng er et klart og sikkert svar på spørgsmålet om, hvilken lov der skal anvendes for at fastslå, hvorvidt en sikkerhedshaver har en sikret rettighed i pantsatte værdipapirer*".

13. Undertegnelsen af Haagerværdipapirkonventionen vil derfor sende et vigtigt politisk signal til alle de berørte parter og specielt til finanssektoren. Hvis Fællesskabet og dets medlemsstater, men også flest muligt af de relevante tredjelande, der er medlemmer af Haagerkonferencen, såsom USA, undertegner Haagerværdipapirkonventionen, vil det sikre, at aftalen bliver en succes.

Procedurespørgsmål

14. Kommissionen blev bemyndiget til at forhandle ved Haagerkonferencen ved Rådets afgørelse af 28. november 2002.
15. Efter undertegnelsen af Haagerværdipapirkonventionen vil Kommissionen fremsætte forslag om ændring af de relevante direktiver, såsom direktiverne om sikkerhedsstillelse og endelig afregning, samtidig med et forslag til Rådets afgørelse, som kræver Europa-Parlamentets tilslutning, om ratificering eller tiltrædelse af Haagerværdipapirkonventionen. Under gunstige forhold kan tiltrædelsen/ratifikationen af Haagerværdipapirkonventionen finde sted i slutningen af 2004 eller begyndelsen af 2005.

Praktiske forhold

16. Rådet anmodes om at bemyndige formanden for Rådet til at udpege den eller de personer, der er beføjet til på Det Europæiske Fællesskabs vegne at undertegne Haagerkonventionen om, hvilken lov der skal anvendes på visse rettigheder over værdipapirer, der opbevares af en mellemmand.

Forslaget

17. I lyset af ovenstående foreslår Kommissionen, at Rådet vedtager vedlagte forslag til afgørelse.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om undertegnelse af Haagerkonventionen om, hvilken lov der skal anvendes på visse rettigheder over værdipapirer, der opbevares af en mellemmand

(EØS-relevant tekst)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 47, stk. 2, og artikel 95, sammenholdt med artikel 300, stk. 2, første afsnit, første punktum,

under henvisning til forslag fra Kommissionen², og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Haagerkonventionen om, hvilken lov der skal anvendes på visse rettigheder over værdipapirer, der opbevares af en mellemmand, vedtaget den 13. december 2002, er en international multilateral traktat, som på globalt plan skal fjerne retsikkerheden i forbindelse med grænseoverskridende værdipapirtransaktioner.
- (2) Kommissionen forhandlede konventionen på vegne af Fællesskabet.
- (3) Organisationer for regional økonomisk integration, der består af suveræne stater, og som har kompetence til at træffe afgørelse om bestemte emner omfattet af konventionen, kan ligeledes undertegne, acceptere, godkende eller tiltræde den.
- (4) Efter vedtagelsen af en række fællesskabsdirektiver med bestemmelser om, hvilken lov der skal anvendes på værdipapirkonti, har medlemsstaterne overført kompetence til Fællesskabet for en række af de områder, der indgår i konventionen.
- (5) Det Europæiske Fællesskab kan derfor i forhold til denne konvention betragtes som en organisation for regional økonomisk integration.
- (6) Det vil gavne Fællesskabet såvel som de internationale finansmarkeder, hvis retsikkerheden på globalt plan i forbindelse med lovvalg for grænseoverskridende værdipapirtransaktioner fjernes. Konventionen bør derfor undertegnes på vegne af Fællesskabet -

² EUT C [...], [...], s. [...].

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Eneste artikel

Under forbehold af indgåelse på et senere tidspunkt bemyndiges formanden for Rådet herved til at udpege den eller de personer, der er beføjet til på Fællesskabets vegne at undertegne Haagerkonventionen om, hvilken lov der skal anvendes på visse rettigheder over værdipapirer, der opbevares af en mellemmand, i overensstemmelse med konventionens artikel 18, stk. 1.

Konventionen vedlægges i sin fulde ordlyd som bilag I til denne afgørelse.

På tidspunktet for undertegnelsen afgives den i bilag II vedlagte kompetenceerklæring i overensstemmelse med konventionens artikel 18, stk. 2.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...]

*På Rådets vegne
Formand*

BILAG I

HAAGERKONVENTIONEN OM, HVILKEN LOV DER SKAL ANVENDES PÅ VISSE RETTIGHEDER OVER VÆRDIPAPIRER, DER OPBEVARES AF EN MELLEMMAND

De stater, som har undertegnet denne konvention, og som

er bekendt med det presserende praktiske behov for i et omfattende og voksende globalt finansmarked at tilvejebringe retssikkerhed og forudsigelighed med hensyn til, hvilken lov der anvendes på værdipapirer, som nu i vidt omfang er placeret hos clearing- og afviklingssystemer eller andre mellemmænd,

er bevidste om, hvor vigtigt det er at begrænse retlige risici, systemiske risici og dertil knyttede omkostninger i forbindelse med grænseoverskridende transaktioner med værdipapirer, der opbevares af en mellemand, for at fremme de internationale kapitalstrømme og lette adgangen til kapitalmarkederne,

ønsker at fastlægge fælles bestemmelser om lovvalg for værdipapirer, der opbevares af en mellemand, da det er til fordel for staterne uanset økonomisk udviklingsniveau,

erkender, at PRIMA-princippet ("Place of the Relevant Intermediary Approach") som fastlagt i kontoaftaler med mellemmænd fremviser den nødvendige retssikkerhed og forudsigelighed -

har besluttet at indgå en konvention til dette formål og er blevet enige om følgende bestemmelser:

KAPITEL I - DEFINITIONER OG ANVENDELSESOMRÅDE

Artikel 1 Definitioner og fortolkning

1. I denne konvention forstås ved:

a) "værdipapirer" aktier, obligationer eller andre finansielle instrumenter eller aktiver (bortset fra kontanter) og rettigheder over sådanne

b) "værdipapirkonto" en konto, der føres af en mellemand, og hvorpå værdipapirer kan krediteres eller debiteres

c) "mellemand" en person, der i forretningsøjemed eller som led i anden regelmæssig aktivitet fører værdipapirkonti for andre eller for både andre og for egen regning og handler i denne egenskab

d) "kontohaver" en person i hvis navn mellemanden fører en værdipapirkonto

e) "kontoaftale", for så vidt angår en værdipapirkonto, den aftale med den relevante mellemand, der regulerer den pågældende værdipapirkonto

f) "værdipapirer, der opbevares af en mellemand" de rettigheder, som en kontohaver har som følge af kreditering af værdipapirer på en værdipapirkonto

g) "relevant mellemand" den mellemand, der fører værdipapirkontoen for kontohaveren

h) "disposition" enhver overdragelse af ejendomsret, herunder til sikkerhed, og enhver form for pantsætning, herunder håndpant og underpant

i) "sikringsakt" alle nødvendige foranstaltninger for at give en disposition virkning over for personer, der ikke er part i dispositionen

j) "kontor", for så vidt angår en mellemmand, et forretningssted, hvor mellemmanden udøver aktiviteter, dog ikke et forretningssted, der udelukkende er tilsigtet som midlertidigt eller et forretningssted tilhørende en anden person end mellemmanden

k) "insolvensbehandling" kollektive retlige eller administrative bobehandlinger, herunder foreløbige procedurer, hvor debtors aktiver og virksomhed kontrolleres eller overvåges af en domstol eller anden kompetent myndighed med henblik på sanering eller likvidation

l) "kurator" en person, der er bemyndiget til at forestå en sanering eller likvidation, herunder en midlertidigt bemyndiget person og en skyldner, der bevarer sin rådighed, hvis gældende konkurslovgivning tillader dette

m) "en stat med flere territoriale enheder" en stat, hvor to eller flere territoriale enheder eller både staten og en eller flere af statens territoriale enheder har egne retsregler for så vidt angår de i artikel 2, stk. 1, omhandlede forhold

n) "skriftligt" og "skriftlig" registrering af oplysninger (herunder oplysninger meddelt ved hjælp af telekommunikation) i fysisk form eller anden form, som efterfølgende kan gengives i fysisk form

2. Henvisninger i denne konvention til en disposition over værdipapirer, der opbevares af en mellemmand, omfatter :

a) en disposition over en værdipapirkonto

b) en disposition til fordel for kontohaverens mellemmand

c) et lovhjemlet pant til fordel for kontohavers mellemmand for krav opstået i forbindelse med føring og forvaltning af en værdipapirkonto.

3. En person anses ikke som mellemmand for så vidt angår denne konvention, alene fordi :

a) personen handler som registrant eller overførselsagent for en udsteder af værdipapirer eller

b) personen i egne bøger registrerer oplysninger om værdipapirer krediteret værdipapirkonti, der føres af en mellemmand på andre personers vegne, for hvem personen handler i egenskab af administrator, mægler eller på anden vis i en udelukkende administrativ egenskab.

4. Med forbehold af stk. 5 anses en person som en mellemmand, for så vidt angår denne konvention, i forhold til værdipapirer, der krediteres værdipapirkonti, som personen fører i egenskab af værdipapircentral, og værdipapirer som på anden vis kan overføres ved bogføring på de værdipapirkonti, som personen fører.

5. Med hensyn til værdipapirer, der krediteres værdipapirkonti, som føres af en person i dennes egenskab af operatør af et system til placering og overførsel af sådanne værdipapirer i udstederens registre eller andre registre, der udgør den grundlæggende registrering af berettigelsen til værdipapirerne over for udstederen, kan den kontraherende stat, hvis lov i

henhold til hvilken værdipapirerne er udstedt, til enhver tid afgive en erklæring om, at operatøren af systemet ikke skal anses som mellemmand, for så vidt angår denne konvention.

Artikel 2 Anvendelsesområde for konventionen og den lov, der skal anvendes

1. Denne konvention fastlægger, hvilken lov der skal anvendes på følgende forhold vedrørende værdipapirer, der opbevares af en mellemmand:

a) den retlige karakter og virkningerne over for mellemmanden og tredjemand af rettigheder, der følger af værdipapirers kreditering på en værdipapirkonto

b) den retlige karakter og virkningerne over for mellemmanden og tredjemand af en disposition over værdipapirer, der opbevares af en mellemmand

c) eventuelle krav til sikringsakt vedrørende en disposition over værdipapirer, der opbevares af en mellemmand

d) hvorvidt en persons rettigheder over værdipapirer, der opbevares af en mellemmand, eksterioriserer eller har bedre prioritet end en anden persons rettigheder

e) mellemmandens eventuelle pligter over for en anden person end kontohaveren, som tillige med kontohaveren eller en anden person påberåber sig en rettighed over værdipapirer, der opbevares af denne mellemmand

f) eventuelle krav til realisation af en rettighed over værdipapirer, der opbevares af en mellemmand

g) hvorvidt en disposition over værdipapirer, der opbevares af en mellemmand, også omfatter ret til udbytte, indtægter eller andre udbetalinger, eller til indløsning, salg eller andet provenu.

2. Denne konvention fastlægger hvilken lov, der skal anvendes på de forhold, der er opregnet i stk. 1, i forbindelse med en disposition eller en rettighed over værdipapirer, der opbevares af en mellemmand, også selv om de rettigheder, der måtte følge af krediteringen af de værdipapirer på en værdipapirkonto i overensstemmelse med stk. 1, litra a), fastlægges som værende af kontraktlig karakter.

3. Med forbehold af stk. 2, fastlægger denne konvention ikke hvilken lov, der skal anvendes på:

a) rettigheder og forpligtelser, der følger af kreditering af værdipapirer på en værdipapirkonto, i den udstrækning sådanne rettigheder og forpligtelser er rent kontraktlige eller på anden måde rent personlige

b) de kontraktlige og andre personlige rettigheder og forpligtelser for parter i en disposition med værdipapirer, der opbevares af en mellemmand, eller

c) rettigheder og forpligtelser for en udsteder af værdipapirer eller for en udsteders registrant eller overførselsagent, såvel i forhold til værdipapirindehaveren som i forhold til øvrige personer.

Artikel 3 Internationalitet

Denne konvention finder anvendelse i samtlige sager, der indebærer, at der skal træffes et valg mellem forskellige staters lovgivning.

KAPITEL II - LOVVALG

Artikel 4 Hovedregel

1. Den lov, der skal anvendes på samtlige forhold opregnet i artikel 2, stk. 1, er den gældende lov i den stat, som udtrykkeligt er vedtaget i kontoaftalen, som den stats lov, der gælder for kontoaftalen, eller, hvis kontoaftalen udtrykkeligt angiver, at en anden lov skal anvendes på alle sådanne spørgsmål, denne anden lov. Den efter denne bestemmelse fastlagte lov finder kun anvendelse, hvis den relevante mellemmand på tidspunktet for aftalens indgåelse har et kontor i denne stat, som

a) alene eller sammen med den relevante mellemmands andre kontorer eller sammen med andre personer, der handler på den relevante mellemmands vegne, i denne eller en anden stat:

i) gennemfører eller overvåger bevægelser på værdipapirkonti

ii) administrerer betalinger eller selskabsretlige rettigheder i tilknytning til værdipapirer, der opbevares af mellemmanden eller

iii) på anden vis udøver erhvervmæssig virksomhed eller anden regelmæssig aktivitet vedrørende førelse af værdipapirkonti eller

b) er identificeret som fører af værdipapirkonti i denne stat ved hjælp af et kontonummer, en bankkode eller andre specifikke midler til identifikation.

2. Ved anvendelsen af stk. 1, litra a), anses et kontor ikke for at udøve erhvervmæssig virksomhed eller anden regelmæssig aktivitet vedrørende førelse af værdipapirkonti,

a) alene fordi det er et sted, hvor den teknologi, der understøtter bogføringen eller databehandlingen for værdipapirkonti, befinder sig

b) alene fordi det er et sted, hvor der findes eller drives call centre til kommunikation med kontohavere

c) alene fordi det er et sted, hvor post i tilknytning til værdipapirkonti organiseres, eller hvor der findes arkiver eller

d) hvis det udelukkende beskæftiger sig med repræsentative funktioner eller administrative funktioner, der ikke har nogen tilknytning til det at åbne eller føre værdipapirkonti, og det ikke har nogen beføjelse til at træffe bindende afgørelser om indgåelse af kontoaftaler.

3. For så vidt angår en kontohavers dispositioner over værdipapirer, der opbevares af en mellemmand, til fordel for denne mellemmand, gælder det, uanset om mellemmanden fører en værdipapirkonto i egne bøger med sig selv som kontohaver, ved anvendelsen af denne konvention, at:

a) denne mellemmand er den relevante mellemmand

b) kontoaftalen mellem kontohaveren og denne mellemmand er den relevante kontoaftale

c) værdipapirkontoen, for så vidt angår artikel 5, stk. 2 og 3, er den værdipapirkonto, som værdipapirerne er krediteret umiddelbart forud for dispositionen.

Artikel 5 Deklaratoriske regler

1. Hvis den lov, der skal anvendes, ikke er fastlagt efter artikel 4, men det klart og udtrykkeligt er anført i en skriftlig kontoaftale, at den relevante mellemmand indgik kontoaftalen gennem et bestemt kontor, er den lov, der skal anvendes på samtlige forhold opregnet i artikel 2, stk. 1, den gældende lov i den stat, eller i den territoriale enhed i en stat med flere territoriale enheder, hvor det pågældende kontor på det tidspunkt var beliggende, forudsat at dette kontor da opfyldte betingelsen i andet punktum i artikel 4, stk. 1. Når det skal afgøres, hvorvidt det i en kontoaftale klart og udtrykkeligt er anført, at den relevante mellemmand indgik kontoaftalen gennem et bestemt kontor, skal ingen af følgende elementer tages i betragtning:

a) en bestemmelse om, at meddelelser eller andre dokumenter skal eller kan forkyndes for den relevante mellemmand på det bestemte kontor

b) en bestemmelse om, at retssager skal eller kan indledes over for den relevante mellemmand i en bestemt stat eller i en bestemt territorial enhed i en stat med flere sådanne enheder

c) en bestemmelse om, at erklæringer eller andre dokumenter skal eller kan tilvejebringes af den relevante mellemmand fra det bestemte kontor

d) en bestemmelse om, at tjenesteydelser skal eller kan tilvejebringes af den relevante mellemmand fra det bestemte kontor

e) en bestemmelse om, at transaktioner eller funktioner skal eller kan videreføres eller udføres af den relevante mellemmand på det bestemte kontor.

2. Hvis den lov, der skal anvendes, ikke er fastlagt i henhold til stk. 1, er denne lov den gældende lov i den stat, eller i den territoriale enhed i en stat med flere territoriale enheder, i henhold til hvis lovgivning den relevante mellemmand er registreret eller på anden vis organiseret på tidspunktet for indgåelsen af den skriftlige kontoaftale, eller hvis der ikke findes nogen sådan aftale, på tidspunktet for værdipapirkontoens åbning. Hvis den relevante mellemmand imidlertid er registreret eller på anden vis organiseret i henhold til loven i en stat med flere territoriale enheder, og ikke loven i en af statens territoriale enheder, er den lov, der skal anvendes, den gældende lov i den territoriale enhed i den stat med flere territoriale enheder, hvor mellemmanden har sit forretningssted, eller hvis mellemmanden har flere end et forretningssted, mellemmandens hovedforretningssted, på tidspunktet for indgåelsen af den skriftlige kontoaftale, eller hvis der ikke findes nogen sådan aftale, på tidspunktet for værdipapirkontoens åbning.

3. Hvis den lov, der skal anvendes, ikke er fastlagt efter hverken stk. 1 eller 2, er den lov, der skal anvendes, gældende lov i den stat eller i den territoriale enhed i en stat med flere territoriale enheder, hvor den relevante mellemmand har sit forretningssted, eller hvis den relevante mellemmand har flere end et forretningssted, mellemmandens hovedforretningssted, på tidspunktet for indgåelsen af den skriftlige kontoaftale, eller hvis der ikke findes nogen sådan aftale, på tidspunktet for værdipapirkontoens åbning.

Artikel 6 Uvedkommende faktorer

Ved fastlæggelsen af hvilken lov, der skal anvendes efter denne konvention, ses der bort fra følgende faktorer:

- a) det sted, hvor udstederen af værdipapirerne er registreret eller på anden vis organiseret eller har sit vedtægtsmæssige hjemsted eller registrerede kontor, centraladministration, forretningssted eller hovedforretningssted
- b) steder, hvor de certifikater, der repræsenterer eller dokumenterer værdipapirer, befinder sig
- c) det sted, hvor der føres et register over værdipapirindehavere af eller på vegne af udstederen af værdipapirerne eller
- d) det sted, hvor en anden mellemmand end den relevante mellemmand, befinder sig.

Artikel 7 Beskyttelse af rettigheder ved ændret lovvalg

1. Denne artikel finder anvendelse, hvis en kontoaftale ændres for at ændre hvilken lov, der skal anvendes i henhold til denne konvention.

2. I denne artikel forstås ved:

- a) "den nye lov" den lov, der skal anvendes i henhold til denne konvention efter ændringen
- b) "den gamle lov" den lov, der skulle anvendes i henhold til denne konvention før ændringen.

3. Med forbehold af stk. 4, reguleres samtlige forhold opregnet i artikel 2, stk. 1, af den nye lov.

4. Bortset fra i relation til en person, der har samtykket i en ændring af lovvalg, reguleres følgende fortsat af den gamle lov:

- a) eksistensen af rettigheder i værdipapirer, der opbevares af en mellemmand, stiftet før ændringen af lovvalget, og sikringsakten vedrørende en disposition over disse værdipapirer foretaget før ændringen af lovvalget
- b) ved rettigheder over værdipapirer, der opbevares af en mellemmand, og som er stiftet før ændringen af lovvalget -
 - i) rettighedens retlige karakter og virkninger over for den relevante mellemmand og enhver part i en disposition over de pågældende værdipapirer foretaget før ændringen af lovvalget
 - ii) rettighedens retlige karakter og virkninger over for en person, der efter ændringen af lovvalg foretager udlæg eller arrest i værdipapirerne
 - iii) fastlæggelsen af samtlige forhold opregnet i artikel 2, stk. 1, i relation til en kurator i en insolvensbehandling indledt efter ændringen af lovvalget
- c) prioritetsforholdet mellem parter, hvis rettigheder var stiftet inden ændringen af lovvalget.

5. Stk. 4, litra c) er ikke til hinder for at anvende den nye lov til at bestemme prioriteten af en rettighed, der blev stiftet i henhold til den gamle lov, men blev sikret under den nye lov.

Artikel 8 Insolvensbehandling

1. Uanset indledningen af en insolvensbehandling regulerer den lov, der skal anvendes i henhold til denne konvention, samtlige forhold opregnet i artikel 2, stk. 1, med hensyn til enhver begivenhed, der måtte være indtruffet før indledningen af insolvensbehandlingen.

2. Intet i denne konvention hindrer anvendelsen af materielle eller processuelle insolvensretlige regler, herunder regler om

a) konkursorden eller omstødelse af en disposition som en begunstigelse eller som en unddragelse i forhold til kreditorerne eller

b) fuldbyrdelse af rettigheder efter indledningen af en insolvensbehandling.

KAPITEL III - ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 9 Konventionens generelle anvendelse

Denne konvention finder anvendelse, uanset om den lov, der skal anvendes, er loven i en kontraherende stat eller ej.

Artikel 10 Udelukkelse af lovvalgsregler (renvoi)

I denne konvention forstås ved begrebet "lov" den gældende lov i en stat, bortset fra lovvalgsregler.

Artikel 11 Grundlæggende retsprincipper og internationalt ufravigelige regler

1. Anvendelse af den lov, der er fastlagt i henhold til konventionen, kan kun afvises, hvis virkningerne af anvendelsen tydeligvis strider mod grundlæggende retsprincipper ("ordre public") i domstolslandet.

2. Konventionen er ikke til hinder for anvendelsen af de bestemmelser i loven i domstolslandet, som uanset lovvalgsregler skal anvendes selv i internationale forhold.

3. Denne artikel tillader ikke anvendelse af de bestemmelser i loven i domstolsstaten, som stiller krav til sikringsakt, eller som relaterer sig til prioritetsforholdet mellem konkurrerende rettigheder, medmindre loven i domstolsstaten er den lov, der skal anvendes i henhold til konventionen.

Artikel 12 Fastlæggelse af hvilken lov, der skal anvendes for stater med flere territoriale enheder

1. Hvis kontohaveren og den relevante mellemmand har valgt loven i en bestemt territorial enhed i en stat med flere territoriale enheder,

a) forstås henvisninger til "stat" i første punktum i artikel 4, stk. 1, som til denne territoriale enhed

b) forstås henvisninger til "den stat" i andet punktum i artikel 4, stk. 1, som til selve staten med flere territoriale enheder.

2. Ved anvendelsen af denne konvention:

a) omfatter den gældende lov i den territoriale enhed i en stat med flere territoriale enheder såvel den gældende lov i den territoriale enhed som den gældende lov i denne stat med flere territoriale enheder, i det omfang sidstnævnte finder anvendelse i den pågældende territoriale enhed

b) såfremt den gældende lov i en territorial enhed i en stat med flere territoriale enheder bestemmer, at loven i en anden territorial enhed af denne stat regulerer sikringsakt i form af offentlig anmeldelse, optegnelse eller registrering, reguleres dette spørgsmål af loven i den pågældende anden territoriale enhed.

3. En stat med flere territoriale enheder kan på tidspunktet for undertegnelsen, ratifikationen, accepten, godkendelsen eller tiltrædelsen afgive en erklæring om, at hvis den lov, der skal anvendes i henhold til artikel 5, er den gældende lov i denne stat med flere territoriale enheder eller i en af dens territoriale enheder, skal de gældende lovvalgsregler i denne stat med flere territoriale enheder fastlægge, hvorvidt materielle retsregler i denne stat med flere territoriale enheder eller i en bestemt territorial enhed i denne stat finder anvendelse. En stat med flere territoriale enheder, der afgiver en sådan erklæring, meddeler oplysninger om indholdet i disse interne lovvalgsregler til Den internationale privatretlige Haagerkonferences permanente kontor.

4. En stat med flere territoriale enheder kan til enhver tid afgive en erklæring om, at hvis den lov, der skal anvendes i henhold til artikel 4, er den gældende lov i en af statens territoriale enheder, skal den gældende lov i denne territoriale enhed kun finde anvendelse, hvis den relevante mellemmand har et kontor i denne territoriale enhed, som opfylder betingelsen i andet punktum i artikel 4, stk. 1. En sådan erklæring har ingen virkning for dispositioner foretaget, før erklæringen får virkning.

Artikel 13 Ensartet fortolkning

Ved fortolkningen af denne konvention skal der tages hensyn til dens internationale karakter og behovet for at fremme ensartet anvendelse.

Artikel 14 Undersøgelse af konventionens anvendelse i praksis

Generalsekretæren for Den internationale privatretlige Haagerkonference skal med jævne mellemrum indkalde et særligt udvalg, der skal undersøge konventionens anvendelse i praksis og overveje, hvorvidt det vil være ønskeligt at ændre den.

KAPITEL IV - OVERGANGSBESTEMMELSER

Artikel 15 Prioritetsforhold mellem rettigheder stiftet før og efter konventionen

I en kontraherende stat afgør den lov, der skal anvendes efter konventionen, hvorvidt en persons rettighed over værdipapirer, der opbevares af en mellemmand, og som er stiftet efter konventionens ikrafttræden for den stats vedkommende, eksterminerer eller har bedre prioritet end en anden persons rettighed stiftet før konventionens ikrafttræden for pågældende stats vedkommende.

Artikel 16 Kontoaftaler og værdipapirkonti fra før konventionen

1. Henvisninger i denne konvention til en kontoaftale omfatter kontoaftaler indgået før konventionens ikrafttræden i henhold til artikel 19, stk. 1. Henvisninger i denne konvention til en værdipapirkonto omfatter værdipapirkonti åbnet før konventionens ikrafttræden i henhold til artikel 19, stk. 1.

2. Medmindre der i en kontoaftale udtrykkeligt henvises til denne konvention, skal domstolene i en kontraherende stat ved anvendelsen af artikel 4, stk. 1, anvende denne artikels stk. 3 og 4 på kontoaftaler indgået før konventionens ikrafttræden for den pågældende stats vedkommende i henhold til artikel 19. En kontraherende stat kan på tidspunktet for undertegnelsen, ratifikationen, accepten, godkendelsen eller tiltrædelsen afgive en erklæring om, at dens domstole ikke skal anvende de nævnte stykker på kontoaftaler indgået efter konventionens ikrafttræden i henhold til artikel 19, stk. 1, men før konventionens ikrafttræden for den pågældende stats vedkommende i henhold til artikel 19, stk. 2. Hvis der er tale om en kontraherende stat med flere territoriale enheder, kan den afgive en sådan erklæring for enhver af dens territoriale enheder.

3. Enhver udtrykkelig bestemmelse i en kontoaftale, der i henhold til reglerne i den stat, hvis lovgivning regulerer den pågældende aftale, måtte have den virkning at den gældende lov i en bestemt stat eller i en bestemt territorial enhed i en stat med flere territoriale enheder finder anvendelse på et forhold opstillet i artikel 2, stk. 1, skal medføre, at denne lov regulerer samtlige forhold opregnet i artikel 2, stk. 1, forudsat at den relevante mellemmand på tidspunktet for aftalens indgåelse havde et kontor i denne stat, som opfyldte betingelsen i andet punktum i artikel 4, stk. 1. En kontraherende stat kan på tidspunktet for undertegnelsen, ratifikationen, accepten, godkendelsen eller tiltrædelsen afgive en erklæring om, at dens domstole ikke skal anvende nærværende stykke på en kontoaftale, som beskrevet i dette stykke, hvori parterne udtrykkeligt har vedtaget, at værdipapirkontoen føres i en anden stat. Hvis der er tale om en kontraherende stat med flere territoriale enheder, kan den afgive en sådan erklæring for enhver af dens territoriale enheder.

4. Hvis parterne i en kontoaftale, bortset fra aftaler, som stk. 3 finder anvendelse på, har vedtaget, at værdipapirkontoen føres i en bestemt stat eller territorial enhed i en stat med flere territoriale enheder, er det gældende lov i denne stat eller i denne territoriale enhed, der skal anvendes på samtlige forhold opregnet i artikel 2, stk. 1, forudsat at den relevante mellemmand på tidspunktet for aftalens indgåelse havde et kontor i den stat, som opfyldte betingelsen i andet punktum i artikel 4, stk. 1. En sådan aftale kan være udtrykkelig eller fremgå stiltiende af kontraktbestemmelserne som helhed eller af de omgivende omstændigheder.

KAPITEL V - AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 17 Undertegnelse, ratifikation, accept, godkendelse eller tiltrædelse

1. Konventionen er åben for undertegnelse af alle stater.

2. Den skal ratificeres, accepteres eller godkendes af signatarstaterne.

3. Enhver stat, der ikke undertegner konventionen, kan til enhver tid tiltræde den.

4. Ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrumenterne skal deponeres i udenrigsministeriet i Kongeriget Nederlandene, som er konventionens depositar.

Artikel 18 Organisationer for regional økonomisk integration

1. En organisation for regional økonomisk integration, der består af suveræne stater, og som har kompetence til at træffe afgørelse om bestemte emner omfattet af konventionen, kan ligeledes undertegne, acceptere, godkende eller tiltræde konventionen. Organisationen for regional økonomisk integration har i så fald samme rettigheder og forpligtelser som en kontraherende stat, i det omfang den pågældende organisation har kompetence på de områder, der reguleres af konventionen. Når antallet af kontraherende stater er relevant i denne konvention, tæller organisationen for regional økonomisk integration ikke som en kontraherende stat i tillæg til de af dens medlemsstater, der er kontraherende stater.

2. Organisationen for regional økonomisk integration meddeler på tidspunktet for undertegnelsen, accepten, godkendelsen eller tiltrædelsen skriftligt depositaren om de emner, omfattet af denne konvention, for hvilke organisationen har fået overdraget kompetence fra dens medlemsstater. Organisationen for regional økonomisk integration underretter øjeblikkeligt og skriftligt depositaren om eventuelle ændringer af den kompetencetildeling, der er anført i den i dette stykke omhandlede meddelelse, samt om overdragelse af eventuelle nye kompetenceområder.

3. Enhver henvisning i denne konvention til "kontraherende stat" eller "kontraherende stater" gælder ligeledes en organisation for regional økonomisk integration, hvor konteksten måtte kræve dette.

Artikel 19 Ikrafttræden

1. Konventionen træder i kraft den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter deponeringen af det tredje ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument, der er nævnt i artikel 17.

2. Herefter skal konventionen træde i kraft:

a) for hver stat eller organisation for regional økonomisk integration, som omhandlet i artikel 18, der på et senere tidspunkt ratificerer, accepterer, godkender eller tiltræder den, den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter deponeringen af dens ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument

b) for de territoriale enheder, som denne konvention gælder for i overensstemmelse med artikel 20, stk. 1, den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter meddelelsen af den i nævnte artikel omhandlede erklæring.

Artikel 20 Stater med flere territoriale enheder

1. En stat med flere territoriale enheder kan på tidspunktet for undertegnelsen, ratifikationen, accepten, godkendelsen eller tiltrædelsen afgive en erklæring om, at denne konvention gælder samtlige statens territoriale enheder eller kun gælder en eller flere af disse.

2. Erklæringen skal udtrykkeligt nævne de territoriale enheder, som konventionen finder anvendelse på.

3. Hvis en stat ikke afgiver nogen erklæring i henhold til stk. 1, finder konventionen anvendelse i samtlige territoriale enheder i denne stat.

Artikel 21 Forbehold

Der accepteres ikke forbehold til konventionen.

Artikel 22 Erklæringer

Ved anvendelsen af artikel 1, stk. 5, artikel 12, stk. 3 og 4, artikel 16, stk. 2 og 3 og artikel 20, gælder det, at:

- a) enhver erklæring meddeles skriftligt til depositaren
- b) enhver kontraherende stat til enhver tid kan ændre erklæringen ved at afgive en ny erklæring
- c) enhver kontraherende stat til enhver tid kan trække en erklæring tilbage
- d) enhver erklæring, der afgives i forbindelse med undertegnelsen, ratifikationen, accepten, godkendelsen eller tiltrædelsen, får virkning samtidigt med konventionens ikrafttræden for den pågældende stat; enhver erklæring, der afgives efterfølgende, og enhver ny erklæring får virkning på den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter datoen for depositarens meddelelse i henhold til artikel 24
- e) tilbagetrækning af en erklæring får virkning den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på seks måneder efter datoen for depositarens meddelelse i henhold til artikel 24.

Artikel 23 Opsigelse

1. En kontraherende stat kan opsig denne konvention ved en skriftlig meddelelse til depositaren. Opsigelsen kan begrænses til en eller flere af en stats territoriale enheder, som er omfattet af konventionen.

2. Opsigelsen får virkning den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tolv måneder efter datoen for depositarens modtagelse af meddelelsen. Når der i meddelelsen er angivet en længere opsigelsesperiode, får opsigelsen virkning efter udløbet af den pågældende længere periode efter datoen for depositarens modtagelse af meddelelsen.

Artikel 24 Depositarens meddelelser

Depositaren skal meddele medlemsstaterne af Den internationale privatretlige Haagerkonference, de øvrige stater og organisationer for regional økonomisk integration, som har undertegnet, ratificeret, accepteret, godkendt eller tiltrådt i overensstemmelse med artikel 17 og 18, om følgende:

- a) de i artikel 17 og 18 omhandlede undertegnelser, ratifikationer, accepter, godkendelser og tiltrædelser
- b) datoen for konventionens ikrafttræden efter artikel 19
- c) erklæringer og tilbagetrækninger af erklæringer omhandlet i artikel 22

d) de i artikel 18, stk. 2, omhandlede meddelelser

e) de i artikel 23 omhandlede opsigelser.

Til bekræftelse heraf har de undertegnede, der er behørigt bemyndigede hertil, undertegnet denne konvention.

Udfærdiget i Haag, den 20., på engelsk og fransk, idet begge tekster har samme gyldighed, i et eksemplar, som skal deponeres i Kongeriget Nederlandenes regerings arkiv, og hvoraf en bekræftet genpart vil blive fremsendt ad diplomatisk vej til hver af de stater, som var medlem af Den internationale privatretlige Haagerkonference på tidspunktet for dens 19. samling, samt til hver af de øvrige stater, som deltog i denne samling

BILAG II

Erklæring vedrørende Det Europæiske Fællesskabs kompetence på de områder, der reguleres af Haagerkonventionen af 13. december 2002 om, hvilken lov der skal anvendes på visse rettigheder over værdipapirer, der opbevares af en mellemmand

1. Det hedder i Haagerkonventionens artikel 18, stk. 1, at en organisation for regional økonomisk integration, der består af suveræne stater, og som har kompetence til at træffe afgørelse om bestemte emner omfattet af konventionen, kan blive part i konventionen.
2. Følgende stater er i øjeblikket medlemmer af Det Europæiske Fællesskab: Kongeriget Belgien, Kongeriget Danmark, Forbundsrepublikken Tyskland, Den Helleniske Republik, Kongeriget Spanien, Den Franske Republik, Irland, Den Italienske Republik, Storhertugdømmet Luxembourg, Kongeriget Nederlandene, Republikken Østrig, Den Portugisiske Republik, Republikken Finland, Kongeriget Sverige og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland. Fra og med den 1. maj 2004 bliver følgende stater medlemmer af Det Europæiske Fællesskab: Republikken Cypern, Den Tjekkiske Republik, Republikken Estland, Republikken Ungarn, Republikken Letland, Republikken Litauen, Republikken Malta, Republikken Polen, Den Slovakiske Republik og Republikken Slovenien.
3. Denne erklæring gælder ikke de af medlemsstaternes territorier, hvor traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab ikke finder anvendelse, og den er uden betydning for love eller beslutninger, som medlemsstaterne vedtager i henhold til konventionen på disse territoriers vegne eller i deres interesse.
4. Det Europæiske Fællesskab har i henhold til EF-traktaten kompetence til at vedtage generelle og specifikke foranstaltninger for at ensarte medlemsstaternes regler om lovvalg på forskellige områder. For så vidt angår de områder, der er omfattet af konventionen, har Fællesskabet allerede udøvet denne kompetence med vedtagelsen af fællesskabsdirektiver så som direktivet om endelig afregning³ og direktivet om sikkerhedsstillelse⁴, som indeholder bestemmelser om fastlæggelse af, hvilken lov der skal anvendes på en værdipapirkonto. På dette område påhviler det således Fællesskabet at indgå eksterne aftaler med tredjelande eller kompetente organisationer.
5. Den kompetence, som medlemsstaterne har overført til Fællesskabet i medfør af EF-traktaten, vil i kraft af sin natur formentlig undergå en løbende udvikling. Inden for rammerne af traktaten kan de kompetente institutioner træffe afgørelser, der fastlægger omfanget af Det Europæiske Fællesskabs kompetence. Det Europæiske Fællesskab forbeholder sig derfor ret til at ændre denne erklæring i overensstemmelse hermed, uden at dette dog er en forudsætning for udøvelsen af dets kompetence på de områder, der reguleres af Haagerkonventionen.

³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/26/EF af 19. maj 1998 om endelig afregning i betalingssystemer og værdipapirafviklingssystemer, EFT L 166 af 11.6.1998, s. 4.

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/47/EF af 6. juni 2002 om aftaler om finansiel sikkerhedsstillelse, EFT L 168 af 27.6.2002, s. 43.